

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤ. & ΔΕΥΤΕΡ. ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ Δ/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη, 22-8-2012
Αρ. πρωτ. 11235

Ταχ.Δ/νση : Κολοκοτρώνη 22, Σταυρούπολη
Τ.Κ. : 564 30 – Θεσσαλονίκη
Ταχ. Θυρίδα : 32042 - Τ.Κ. 564 30
Πληροφορίες : Γιώργος Γεωργιάδης
Τηλέφωνο : 2310641800
FAX : 2310640265
e-mail : mail@dide-v.thess.sch.gr

Προς
ΓΕΛ αρμοδιότητας της ΔΔΕ Δυτικής
Θεσσαλονίκης

**ΘΕΜΑ: «Καθορισμός εξεταστέας – διδακτέα ύλης των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της
Δ' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2012-2013»**

ΣΧΕΤ: το αρ. πρωτ. 76774/Γ2/5-7-2012 έγγραφο της Δ/νσης Σπουδών Δ.Ε. – Τμήμα Α'

Σας διαβιβάζουμε το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, το οποίο αφορά στην εξεταστέα – διδακτέα ύλη των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Δ' τάξης Εσπερινών ΓΕΛ για το σχολικό έτος 2012-2013. Παρακαλούμε να αναρτήσετε την Υπουργική Απόφαση στον πίνακα ανακοινώσεων του Σχολείου.

Ο Διευθυντής Δ.Ε. Δυτικής Θεσ/νίκης

Ματζάρης Α. Παύλος
ΠΕ12.01 Πολιτικός Μηχανικός

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422
FAX: 210-3443390

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦ. Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ Δ.Ε. ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βαθμός Ασφαλείας Π. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ 11935
Να διατηρηθεί μέχρι ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ 9-8-12
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 05-07-2012
Αρ. Πρωτ. 76774/Γ2

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης
- Διευθύνσεις Δ/θμιας Εκπαίδευσης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός εξεταστέας-διδασκτέας ύλης των Πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Δ' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2012-2013»

Σας διαβιβάζουμε την ταυτάριθμη Υπουργική Απόφαση με την οποία καθορίζεται η εξεταστέα - διδασκτέα ύλη των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2012-2013.

Παρακαλούμε να τη γνωστοποιήσετε στους Διευθυντές όλων των Εσπερινών Γενικών Λυκείων της αρμοδιότητάς σας, οι οποίοι θα πρέπει να αναρτήσουν την παρακάτω Υπουργική Απόφαση στον πίνακα ανακοινώσεων του Σχολείου τους, για να ενημερωθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Συνημμένα: 17 σελ.

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
- Δ/ση Σπουδών Δ.Ε. (4)
- ΔΙΠΟΔΕ
- Δ/ση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
- Δ/ση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων
- ΓΕΠΟ
- Δ/ση Ξένων & Μειονοτικών Σχολείων
- Διεύθυνση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- Δ/ση ΣΕΠΕΔ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

Τιτλό Αντίγραφο
Από τη Διεύθυνση Διαπαιδαγωγικού
Τμήμα Διεκπ/σης & Πρωτοεπέλλου

ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΦΕΚ Β' 2156

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 05-07-2012
Αρ. Πρωτ. 76774/Γ2

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3442238
FAX: 210-3443390

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Καθορισμός εξεταστέας-διδασκτέας ύλης των Πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Δ' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2012-2013.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 2525/97 (ΦΕΚ Α' 188) «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
2. Τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 1 και 30 του π.δ. 60/2006 (ΦΕΚ Α' 65) «Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου».
3. Τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3475/06 (ΦΕΚ Α' 146) «Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98) και το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
5. Τη με αρ. πρωτ. 63442/Γ2/27-06-2005 (ΦΕΚ Β' 921) Υ.Α. «Πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα Γ' τάξης Ημερησίου Ενιαίου Λυκείου και Δ' τάξης Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου» και τη με αρ. πρωτ. 106529/Γ2/28-09-2007 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1988) «Τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 63442/Γ2/27-08-2005 ως προς την ονομασία του μαθήματος Ιστορίας Γενικής Παιδείας της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου».
6. Τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 3 περ. α, 20 παρ. 33, 21 περ. α, 60 παρ. 1 και 61 παρ. 1 του ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α' 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις»
7. Τη με αρ. πρωτ. Φ.908/18254/Η/20-02-2012 (ΦΕΚ Β' 372) Υ.Α. με θέμα «Διαπιστωτική πράξη παύσης λειτουργίας των φορέων που καταργούνται με το ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α' 118) και έναρξη λειτουργίας του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.)»

Αποφασίζουμε:

Ορίζουμε την εξεταστέα - διδακτέα ύλη των Πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Δ' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2012-2013 ως εξής:

Δ' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ****ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

Στη διδακτέα - εξεταστέα ύλη του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνονται τα εγχειρίδια:

1. Έκφραση-Έκθεση Τεύχος Γ' της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου των Χ. Τσολάκη κ.ά., έκδοση 2012, εκτός από τα εξής:

- Η ενότητα: Η πειθώ στο δικανικό λόγο
- Η ενότητα: Η Ιστορία του δοκιμίου
- Το κεφάλαιο: Ερευνητική Εργασία

2. Έκφραση-Έκθεση για το Γενικό Λύκειο - Θεματικοί Κύκλοι των Α', Β', Γ' τάξεων Γενικού Λυκείου και Γλωσσικές Ασκήσεις για το Γενικό Λύκειο

Στόχος της αξιολόγησης του μαθητή στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας είναι γενικότερα η συνολική αποτίμηση των γλωσσικών του δεξιοτήτων (ως πομπού και ως δέκτη).

Συγκεκριμένα:

Ι. ΔΙΑΒΑΖΩ / ΚΑΤΑΝΟΩ ΚΑΙ ΓΡΑΦΩ

1. Ο μαθητής απαντά γραπτά σε ερωτήσεις που αφορούν ένα κείμενο.

α) Όσον αφορά το περιεχόμενο ενός κειμένου, επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση να κατανοεί το περιεχόμενο του κειμένου, και συγκεκριμένα :

- να διακρίνει:
  - ο τους τρόπους πειθούς (επίκληση στη λογική, επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη, επίκληση στο ήθος, επίκληση στην αυθεντία)
  - ο τα μέσα πειθούς (επιχειρήματα, τεκμήρια κ.ά.)
  - ο το είδος της συλλογιστικής πορείας (παραγωγική-επαγωγική) μιας παραγράφου ή ενός κειμένου
- να διακρίνει τους τρόπους και τα μέσα πειθούς:
  - ο στη διαφήμιση
  - ο στον πολιτικό λόγο
  - ο στον επιστημονικό λόγο
- να αξιολογεί τα μέσα πειθούς, και συγκεκριμένα:
  - ο να ελέγχει την αλήθεια, την εγκυρότητα και την ορθότητα ενός επιχειρήματος
  - ο να ελέγχει την αξιοπιστία των τεκμηρίων
- να διακρίνει την πειθώ από την προπαγάνδα
- να διακρίνει το είδος του δοκιμίου, με βάση:
  - ο την οργάνωση / δομή (συνειρμική – λογική)
  - ο το σκοπό (απόδειξη μιας θέσης – ελεύθερος στοχασμός)
  - ο την οπτική (υποκειμενική – αντικειμενική)
  - ο τη γλώσσα του (ποιητική, αναφορική λειτουργία) κ.ά.
- να αναγνωρίζει ορισμένα χαρακτηριστικά του δοκιμίου, όπως είναι ο υποκειμενισμός, ο αντιδιδασκισμός, ο κοινωνικός χαρακτήρας, ο εξομολογητικός τόνος κ.ά.

- να διακρίνει το δοκίμιο από άλλα συγγενή είδη του λόγου, όπως το άρθρο και την επιφυλλίδα
  - να εντοπίζει σε ένα κείμενο (δοκίμιο /άρθρο /επιφυλλίδα κ.ά.):
    - ο το θέμα
    - ο την άποψη του συγγραφέα
    - ο τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί για να τεκμηριώσει την άποψή του
    - ο τις προτάσεις του για την αντιμετώπιση του προβλήματος κ.ά.
  - να διακρίνει σε ένα κείμενο το καίριο και το ουσιώδες από τη λεπτομέρεια και το επουσιώδες.
- β) Όσον αφορά την **οργάνωση / δομή** ενός κειμένου επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση:
- να εντοπίζει τα βασικά μέρη (πρόλογο, κύριο μέρος, επίλογο) ενός κειμένου
  - να χωρίζει το κείμενο σε παραγράφους/νοηματικές ενότητες
  - να αναγνωρίζει τα μέσα με τα οποία επιτυγχάνεται η συνεκτικότητα και η συνοχή ενός κειμένου (διαρθρωτικές λέξεις, φράσεις κ.ά.)
  - να επισημαίνει τους τρόπους με τους οποίους οργανώνονται οι παράγραφοι π.χ. με αιτιολόγηση, με σύγκριση και αντίθεση, με ορισμό, με διαίρεση, με παράδειγμα κ.ά.
  - να διακρίνει την οργάνωση/δομή ενός κειμένου (λογική ή συνειρμική οργάνωση, παραγωγική ή επαγωγική συλλογιστική πορεία κ.ά.).
- γ) Όσον αφορά τη **γλώσσα** ενός κειμένου (λεξιλόγιο, στίξη, μορφοσυντακτικά φαινόμενα, γλωσσικές ποικιλίες, λειτουργίες της γλώσσας, ύφος κ.ά.) επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση:
- να εντοπίζει και να αιτιολογεί επιλογές του πομπού οι οποίες αφορούν τη χρήση:
    - ενεργητικής ή παθητικής φωνής
    - συγκεκριμένου ρηματικού τύπου (προσώπου/χρόνου/έγκλισης)
    - μακροπερίοδου ή μη λόγου
    - παρατακτικού ή υποτακτικού λόγου
    - ρηματικών ή ονοματικών συνόλων
    - αναφορικής ή ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας
    - των σημείων της στίξης
    - λόγιων ή λαϊκών λέξεων, ειδικού λεξιλογίου, όρων κ.ά.
  - να αιτιολογεί την ορθογραφία λέξεων
  - να ερμηνεύει λέξεις
  - να αξιολογεί την ακρίβεια και τη σαφήνεια του λεξιλογίου
  - να βρίσκει συνώνυμα, αντώνυμα, ομόρριζα, να αντικαθιστά λέξεις ή φράσεις του κειμένου με άλλες, να σχηματίζει με ορισμένες λέξεις φράσεις ή περιόδους λόγου κ.ά.
  - να χαρακτηρίζει το ύφος του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη την επικοινωνιακή περίσταση (σκοπό, δέκτη, είδος λόγου κ.ά.).
2. Ο μαθητής - με βάση συγκεκριμένο κείμενο- **παράγει γραπτό κείμενο**. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση:
- να **πυκνώνει** ένα κείμενο, να κάνει την περίληψή του
  - να δίνει **τίτλο** στο κείμενο ή πλαγιότιτλους σε παραγράφους/νοηματικές ενότητες ενός κειμένου
  - να οργανώνει το **διάγραμμα** του κειμένου
  - να **αναπτύσσει** ένα κειμενικό απόσπασμα, (μια φράση ή ένα επιχείρημα του κειμενογράφου)
  - να **ανασκευάζει** τα επιχειρήματα του κειμενογράφου και να αναπτύσσει την **αντίθετη άποψη**
  - να **μετασχηματίζει** ένα κείμενο π.χ. από ένα επίπεδο ύφους σε άλλο κ.ά.

II. ΓΡΑΦΩ

Ο μαθητής **παράγει κείμενο**, ενταγμένο σε **επικοινωνιακό πλαίσιο**, το θέμα του οποίου σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με οικείους θεματικούς κύκλους από τη γλωσσική διδασκαλία.

Από τα διάφορα είδη γραπτού λόγου δίνεται έμφαση στην παραγωγή κριτικού – αποφαντικού λόγου, δηλαδή στην παραγωγή κειμένου στο οποίο κυριαρχούν η πειθώ, η λογική οργάνωση, η αναφορική λειτουργία της γλώσσας, π.χ. άρθρου, επιστολής, γραπτής εισήγησης κ.ά.

Στο πλαίσιο της παραγωγής κειμένου θα πρέπει να επιδιώκεται από τον μαθητή:

Α. Ως προς το περιεχόμενο του κειμένου

- η συνάφεια των εκπιθέμενων σκέψεων με τα ζητούμενα του θέματος
- η επαρκής τεκμηρίωση των σκέψεών του με την παράθεση κατάλληλων επιχειρημάτων
- η ανάπτυξη όλων των θεματικών κέντρων
- η πρωτοτυπία των ιδεών
- ο βαθμός επίτευξης του στόχου που επιδιώκεται με το παραγόμενο κείμενο κ.ά.

Β. Ως προς την έκφραση/μορφή του κειμένου

- η σαφής και ακριβής διατύπωση
- ο λεκτικός και εκφραστικός πλούτος
- η επιλογή της κατάλληλης γλωσσικής ποικιλίας ανάλογα με το είδος του κειμένου
- η τήρηση των μορφοσυντακτικών κανόνων
- η ορθογραφία και η σωστή χρήση των σημείων στίξης κ.ά.

Γ. Ως προς τη δομή/διάρθρωση του κειμένου

- η λογική αλληλουχία των νοημάτων
- η συνοχή του κειμένου (ομαλή σύνδεση προτάσεων, παραγράφων και ευρύτερων μερών του κειμένου)
- η ένταξη του κειμένου στο ζητούμενο επικοινωνιακό πλαίσιο κ.ά.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το βιβλίο «Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα) της Γ' Τάξης Γενικού Λυκείου και Δ' Τάξης Εσπερινού Λυκείου, Γενικής Παιδείας, των Ιωάννη Κολιόπουλου, Κωνσταντίνου Σβολόπουλου, Ευάνθη Χατζηβασιλείου, Θεόδωρου Νημά, Χάρητος Σχολινάκη - Χελιώτη, έκδοση 2012.

Α. Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ (1815-1871)

1. Το Συνέδριο Ειρήνης της Βιέννης (1814-1815)	σ. 9-12
2. Τα εθνικά και φιλελεύθερα κινήματα στην Ευρώπη	σ. 13-15
3. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821- Ένα μήνυμα ελευθερίας για την Ευρώπη	σ. 16-33
4. Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του (1830-1881)	σ. 34-37
5. Το Ανατολικό Ζήτημα και ο Κριμαϊκός Πόλεμος	σ. 38-40
6. Η Βιομηχανική Επανάσταση	σ. 41-43

Β. ΑΠΟ ΤΟΝ 19^ο ΣΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ (1871-1914)

3. Προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό της Ελλάδας	σ. 60-62
4. Εθνικά κινήματα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	σ. 63-67
5. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913)	σ. 68-73

Γ. Ο Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ σ. 75-96**Δ. Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ**

1. Η δεκαετία 1920-1930	σ. 97-100
2. Εσωτερικές εξελίξεις στην Ελλάδα (1923-1930)	σ. 101-103
3. Η διεθνής οικονομική κρίση και οι συνέπειές της	σ. 104-105
4. Η Ελλάδα κατά την κρίσιμη δεκαετία 1930-1940	σ. 106-108

Ε. Ο Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ σ. 111-138

ΣΤ. Ο ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

1. Η μεταπολεμική οργάνωση της διεθνούς κοινωνίας – Η σύσταση και η λειτουργία του ΟΗΕ σ. 139-142
2. Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου, οι επιπτώσεις του στην Ελλάδα και ο Εμφύλιος Πόλεμος σ. 142-145
3. Η εξέλιξη και το τέλος του Ψυχρού Πολέμου σ. 146-149
5. Η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση: Πραγματικότητες και προοπτικές σ. 154-156
6. Η Ελλάδα έως το 1974 σ. 157-159
7. Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης και ένταξη στην Ενωμένη Ευρώπη σ. 160-162
8. Το Κυπριακό πρόβλημα σ. 163-165

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Από το βιβλίο «Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής» της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου των Λ. Αδαμόπουλου κ.α., έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1 Διαφορικός Λογισμός

- Παρ. 1.1. Συναρτήσεις.
- Παρ. 1.2. Η έννοια της παραγώγου.
- Παρ. 1.3. Παράγωγος συνάρτησης
- Παρ. 1.4. Εφαρμογές των Παραγώγων, χωρίς το κριτήριο της 2^{ης} παραγώγου.

Κεφάλαιο 2 Στατιστική

- Παρ. 2.1 Βασικές έννοιες
- Παρ. 2.2 Παρουσίαση Στατιστικών Δεδομένων, χωρίς την υποπαράγραφο "Κλάσεις άνισου πλάτους".
- Παρ. 2.3 Μέτρα Θέσης και Διασποράς, χωρίς τις υποπαραγράφους: "Εκατοστημόρια", "Επικρατούσα τιμή" και "Ενδοτεταρτημοριακό εύρος".

Παρατηρήσεις

Η διδακτέα- εξεταστέα ύλη θα διδαχτεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας. Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδάσκονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις. Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων, ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.

Δεν αποτελούν εξεταστέα-διδακτέα ύλη όσα θέματα αναφέρονται στην εκθετική και λογαριθμική συνάρτηση.

Οι τύποι 2 και 4 των σελίδων 93 και 94 του βιβλίου «Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής» θα δίνονται στους μαθητές τόσο κατά τη διδασκαλία όσο και κατά την εξέταση θεμάτων, των οποίων η αντιμετώπιση απαιτεί τη χρήση τους.

ΦΥΣΙΚΗ

Από το βιβλίο «Φυσική» της Γ' Γενικού Λυκείου Γενικής Παιδείας των Γεωργακάκου Π., Σκαλωμένου Αθ. κ.α., έκδοση 2012:

1. **ΤΟ ΦΩΣ**
  - 1.1 Η φύση του φωτός.
  - 1.3 Μήκος κύματος και συχνότητα του φωτός κατά τη διάδοσή του.
  - 1.4 Ανάλυση λευκού φωτός και χρώματα.
2. **ΑΤΟΜΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ**
  - 2.1 Ενέργεια του ηλεκτρονίου στο άτομο του υδρογόνου.

- 2.2 Διακριτές, ενεργειακές στάθμες.
- 2.3 Μηχανισμός παραγωγής και απορρόφησης φωτονίων.
- 2.4 Ακτίνες Χ.

3. ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

- 3.1 Ιδιότητες των πυρήνων.
- 3.3 Η ραδιενέργεια. (Εκτός της υποπαραγράφου: Ρυθμοί διάσπασης – Χρόνος υποδιπλασιασμού. Σελ. 87 – 88)

Σημείωση

Τα θέματα που αναφέρονται στο βιβλίο με **έγχρωμο φόντο (πράσινο)** δεν αποτελούν **εξεταστέα - διδακτέα ύλη**.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Από το βιβλίο "Βιολογία" της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου Γενικής Παιδείας των Αδαμαντιάδου Σ. κ.ά., όπως αυτό αναμορφώθηκε από τους Καλαϊτζιδάκη Μ. και Πανταζίδη Γ., έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1 «Άνθρωπος και Υγεία», εκτός από τις σελίδες 19-21 (Πολλαπλασιασμός των ιών) της ενότητας 1.2 (Μικροοργανισμοί), την υποενότητα 1.2.2 (Μετάδοση και αντιμετώπιση των παθογόνων μικροοργανισμών), την υποενότητα 1.3.3. (Προβλήματα στη δράση του ανοσοβιολογικού συστήματος), καθώς και τις ενότητες 1.4 (Καρκίνος) και 1.5 (Ουσίες που προκαλούν εθισμό).

Κεφάλαιο 2 «Άνθρωπος και Περιβάλλον», εκτός από την υποενότητα 2.2.3 (Η έννοια της παραγωγικότητας), την ενότητα 2.4 (εισαγωγή σελ. 92-94) και τις υποενότητες 2.4.1 (Άνθρωπος και περιβαλλοντικά προβλήματα) 2.4.2 (Μείωση της βιοποικιλότητας) 2.4.4 (Ρύπανση).

Κεφάλαιο 3 «Εξέλιξη»: μόνο την Εισαγωγή 3.1 (σελίδες 119-131).

Σημείωση

Στην εξεταστέα-διδακτέα ύλη **δεν περιλαμβάνονται τα παραθέματα**, τα οποία σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα επιπλέον πληροφόρησης των μαθητών, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, **οι πίνακες, τα μικρά ένθετα κείμενα σε πλαίσιο και οι προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών.**

Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ****Ι. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**

Από το βιβλίο «Αρχαία Ελληνικά, Φιλοσοφικός Λόγος», της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου Θεωρητικής Κατεύθυνσης, των Μ. Κοπιδάκη, Δ. Λυπουρλή, κ.ά., έκδοση 2012.

Α. Εισαγωγή**Ι. Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ**

σ. 34-39 (Κεφ. Δ2: Οι φιλοσοφικές ιδέες του Σωκράτη. Διαλεκτική, μαιευτική, ειρωνεία. Η αναζήτηση των ορισμών, η επαγωγική μέθοδος και η ηθική.
Κεφ. Δ3: Η δίκη και ο θάνατος του Σωκράτη).

ΙΙ. Ο ΠΛΑΤΩΝ

σ. 40-42 (κεφ. Ε1: Ο βίος του).

ΙΙΙ. Πλάτωνος Πρωταγόρας:

α) σ. 49-52 (Α. Η διάρθρωση του διαλόγου και τα πρόσωπα: «Εισαγωγή...» έως και «Η απάντηση του Πρωταγόρα...»)
β) σ. 56-57 (Β. Η φιλοσοφική σημασία του διαλόγου).

ΙV. Πλάτωνος Πολιτεία: Εισαγωγή στην Πολιτεία

α) σ. 92-93 (1. Νεανικές φιλοδοξίες και απογοητεύσεις, 2. Η συγγραφή της *Πολιτείας* και 3. Η σκηνοθεσία και τα πρόσωπα του διαλόγου)
β) σ. 96-102 (6. Οι τρεις τάξεις, 8. Η αγωγή των φυλάκων, 12. Οι φιλόσοφοι-βασιλείς, 13. Η δικαιοσύνη και 14. Οι φαύλες πολιτείες).
γ) σ. 113 (Η αλληγορία του σπηλαίου).

V. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (Βίος και έργα):

α) σ. 139-141 («Πότε και πού γεννήθηκε ο Αριστοτέλης-Λίγα λόγια για την καταγωγή του» και «Ο Αριστοτέλης στην Ακαδημία του Πλάτωνα: μαθητής πρώτα, δάσκαλος στη συνέχεια»)
β) σ. 145-149 («Ο Αριστοτέλης στη Μακεδονία: δάσκαλος του Αλεξάνδρου», «Επιστροφή του Αριστοτέλη στην Αθήνα: αρχίζει η τρίτη περίοδος της φιλοσοφικής του δραστηριότητας. Ο Αριστοτέλης διδάσκει στο Λύκειο» και «Ο Αριστοτέλης εγκαταλείπει οριστικά την Αθήνα-Το τέλος της ζωής του»).

VI. Αριστοτέλη Ηθικά Νικομάχεια, σ. 151-153**VII. Αριστοτέλη Πολιτικά, σ. 178-179****Β. Κείμενα****I. ΠΛΑΤΩΝ**

Πρωταγόρας: οι ενότητες 1, 4, 5, 6 και 7.

Πολιτεία: οι ενότητες 11, 12 και 13.

II. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ηθικά Νικομάχεια: οι ενότητες: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9.

Πολιτικά: οι ενότητες: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19 και 20.

II. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**1. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Αδίδακτο πεζό κείμενο αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων της αττικής διαλέκτου.

2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ – ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

α. Η ύλη που περιλαμβάνεται στα βιβλία του Γυμνασίου «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα», Α', Β', Γ' Γυμνασίου, έκδοση 2012.

β. Ολόκληρη η ύλη που περιλαμβάνεται στο βιβλίο της Α' τάξης Γενικού Λυκείου «Εγχειρίδιο Γλωσσικής Διδασκαλίας», έκδοση 2012 (ενότητες 1-21).

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Από το βιβλίο «Νεοελληνική Λογοτεχνία» της Γ' Τάξης Γενικού Λυκείου Θεωρητικής Κατεύθυνσης των κ. Κ. Ακρίβου, Δ. Αρμάου κ.ά, έκδοση 2012.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (ΠΟΙΗΣΗ-ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ)

1. Διονύσιος Σολωμός, «Ο Κρητικός»

2. Γεώργιος Βιζυηνός, «Το αμάρτημα της μητρός μου»

3. Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «Όνειρο στο κύμα»

4. Ποιήματα για την ποίηση

- Κωνσταντίνος Π. Καβάφης, «Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου ποιητού εν Κομμαγηνή 595 μ.Χ.»

- Μαρία Πολυδούρη, «Μόνο γιατί με αγάπησες»

- Νίκος Εγγονόπουλος, «Ποίηση 1948»

- Γιώργης Παυλόπουλος, «Τα Αντικλείδια»

5. «Σελίδες του Γ. Ιωάννου»

- «Μες στους προσφυγικούς συνοικισμούς»

Σημείωση

Τα λογοτεχνικά κείμενα (ποιητικά-πεζά) που περιλαμβάνονται στην εξεταστέα-διδασκτέα ύλη θα διδασθούν με τη σειρά που δίνονται παραπάνω, η οποία καθορίζεται από:

α) τη χρονολογική σειρά των κειμένων, σύμφωνα με την κατάταξή τους στην Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και

β) το είδος τους, με στόχο την εναλλαγή ποίησης και πεζογραφίας, ώστε να διατηρείται το ενδιαφέρον των μαθητών.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το βιβλίο "Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας" Γ' τάξης Γενικού Λυκείου Θεωρητικής Κατεύθυνσης των Γ. Μαργαρίτη, Αγ. Αζέλη, Ν. Ανδριώτη, Θ. Δετοράκη, έκδοση 2012.

I. Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1936).

Β. Χειραφέτηση και αναμόρφωση (1844-1880),

σ. 70-79

Γ. Δικομματισμός και εκσυγχρονισμός (1880-1909),

σ. 80-88

Δ. Ανανέωση - Διχασμός (1909-1922),

σ. 89-98

II. ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1930)

Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατά τον 20^ο αιώνα,

σ. 137

Β. Η Μικρασιατική καταστροφή,

σ. 144-152

Γ. Η αποκατάσταση των προσφύγων,

σ. 153-159

- Δ. Η αποζημίωση των ανταλλαξίμων και η ελληνοτουρκική προσέγγιση, σ. 160-162
 Ε. Η ένταξη των προσφύγων στην Ελλάδα, σ. 163-169

III. ΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΑΠΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 19ο ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ.

- Ε. Η περίοδος της αυτονομίας και η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, σ. 206-220

IV. ΠΑΡΕΥΞΕΙΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

- Δ. Ο Παρευξείνιος Ελληνισμός το 19^ο και 20^ο αιώνα, σ. 245-254.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Από το βιβλίο «Λατινικά» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου Θεωρητικής Κατεύθυνσης, των Μ. Πασχάλη -Γ. Σαββαντίδη, έκδοση 2012.

Κείμενα - Γραμματική - Συντακτικό

Τα κείμενα των ενότητων 21-50, εκτός των ενότητων 22, 26, 33, 35, 39, 40, 46 και 50, από τις οποίες θα διδαχθούν μόνο τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα.

Τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που περιλαμβάνονται σ' όλες τις ενότητες (21-50) του διδακτικού εγχειριδίου της τάξης αυτής.

Επίσης, στην εξεταστέα-διδακτέα ύλη συμπεριλαμβάνονται τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που περιέχονται και στις είκοσι ενότητες του βιβλίου «Λατινικά» της Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου των Μ. Πασχάλη - Γ. Σαββαντίδη, έκδοση 2012.

Γ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**ΦΥΣΙΚΗ**

Από το βιβλίο «Φυσική» της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου Θετικής & Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Ιωάννου Α., Ντάνου Γ. κ.α., έκδοση 2012.

1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ – ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

- 1-1 Εισαγωγή.
- 1-2 Περιοδικά φαινόμενα.
- 1-3 Απλή αρμονική ταλάντωση.
- 1-4 Ηλεκτρικές ταλαντώσεις.
- 1-5 Φθίνουσες ταλαντώσεις.
- 1-6 Εξαναγκασμένες ταλαντώσεις.
- 1-7 Σύνθεση ταλαντώσεων.

2. ΚΥΜΑΤΑ

- 2-1 Εισαγωγή.
- 2-2 Μηχανικά κύματα.
- 2-3 Επαλληλία ή υπέρθεση κυμάτων.
- 2-4 Συμβολή δύο κυμάτων στην επιφάνεια υγρού.
- 2-6 Παραγωγή ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων.
- 2-8 Το φάσμα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.
- 2-9 Ανάκλαση και διάθλαση.

4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

- 4-1 Εισαγωγή.
- 4-2 Οι κινήσεις των στερεών σωμάτων.
- 4-3 Ροπή δύναμης.
- 4-4 Ισορροπία στερεού σώματος.
- 4-5 Ροπή αδράνειας.
- 4-6 Θεμελιώδης νόμος της στροφικής κίνησης.
- 4-7 Στροφορμή
- 4-8 Διατήρηση της στροφορμής.
- 4-9 Κινητική ενέργεια λόγω περιστροφής.
- 4-10 Έργο κατά τη στροφική κίνηση.

5. ΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

- 5-1 Εισαγωγή.
- 5-2 Κρούσεις.
- 5-3 Κεντρική ελαστική κρούση δύο σφαιρών.
- 5-4 Ελαστική κρούση σώματος με άλλο ακίνητο πολύ μεγάλης μάζας.

Σημείωση

Τα ένθετα που περιλαμβάνονται στα διδακτικά βιβλία δεν αποτελούν εξεταστέα-διδακτέα ύλη

ΧΗΜΕΙΑ

Από το βιβλίο «Χημεία» της Γ' Τάξης Γενικού Λυκείου Θετικής Κατεύθυνσης των Σ. Λιοδάκη, Δ. Γάκη κ.ά., έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1 Ηλεκτρονιακή δομή των ατόμων και ο περιοδικός πίνακας, εκτός από:

- α) Τα στοιχεία μετάπτωσης (σ. 21-22) της παραγράφου 1.3
- β) Την ηλεκτρονιοσυγγένεια της παραγράφου 1.4 (σ. 26)
- γ) Τα σχήματα μορίων - θεωρία VSEPR της παραγράφου 1.5 (σ. 32-35).

Κεφάλαιο 3 Οξέα – Βάσεις και Ιοντική Ισορροπία, εκτός από:

- α) την ισχύ οξέων – βάσεων και μοριακή δομή της παραγράφου 3.2 (σ. 99-101)
- β) την παράγραφο 3.6 Δείκτες - ογκομέτρηση (σ. 122-130)
- γ) την παράγραφο 3.7 Γινόμενο διαλυτότητας (σ. 131-137).

Κεφάλαιο 5 Οργανική χημεία, εκτός από:

- α) το επαγωγικό φαινόμενο της παραγράφου 5.1 (σ. 199 -200),
- β) την παράγραφο 5.2 Στερεοϊσομέρεια (εναντιστεροομέρεια και διαστεροομέρεια) (σ. 201 -214)
- γ) την αρωματική υποκατάσταση της παραγράφου 5.3 (σ. 221-222)
- δ) τους μερικούς μηχανισμούς οργανικών αντιδράσεων της παραγράφου 5.3 (σ. 230-236)
- ε) την παράγραφο 5.4 (οργανικές συνθέσεις – διακρίσεις) (σ. 237- 253).

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο «Μαθηματικά» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου Θετικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Ανδρεαδάκη Στ., κ.α., έκδοση 2012.

ΜΕΡΟΣ Α**Κεφάλαιο 2 Μιγαδικοί αριθμοί**

- Παρ. 2.1 Η έννοια του Μιγαδικού Αριθμού.
- Παρ. 2.2 Πράξεις στο σύνολο C των Μιγαδικών.
- Παρ. 2.3 Μέτρο Μιγαδικού Αριθμού.

ΜΕΡΟΣ Β**Κεφάλαιο 1 Όριο - Συνέχεια συνάρτησης**

- Παρ. 1.1 Πραγματικοί αριθμοί.
- Παρ. 1.2 Συναρτήσεις.
- Παρ. 1.3 Μονότονες συναρτήσεις- Αντίστροφη συνάρτηση.
- Παρ. 1.4 Όριο συνάρτησης στο $x_0 \in \mathbb{R}$
- Παρ. 1.5 Ιδιότητες των ορίων, χωρίς τις αποδείξεις της υποπαραγράφου "Τριγωνομετρικά όρια"
- Παρ. 1.6 Μη πεπερασμένο όριο στο $x_0 \in \mathbb{R}$
- Παρ. 1.7 Όριο συνάρτησης στο άπειρο.
- Παρ. 1.8 Συνέχεια συνάρτησης.

Κεφάλαιο 2 Διαφορικός Λογισμός

- Παρ. 2.1 Η έννοια της παραγώγου, χωρίς την υποπαραγράφο "Κατακόρυφη εφαπτομένη"
- Παρ. 2.2 Παραγωγίσιμες συναρτήσεις- Παράγωγος συνάρτησης.
- Παρ. 2.3 Κανόνες παραγωγίσισης, χωρίς την απόδειξη του θεωρήματος που αναφέρεται στην παράγωγο γινομένου συναρτήσεων.
- Παρ. 2.4 Ρυθμός μεταβολής.
- Παρ. 2.5 Θεώρημα Μέσης Τιμής Διαφορικού Λογισμού.
- Παρ. 2.6 Συνέπειες του Θεωρήματος Μέσης Τιμής.
- Παρ. 2.7 Τοπικά ακρότατα συνάρτησης, χωρίς την απόδειξη του θεωρήματος της σελίδας 262 και χωρίς το θεώρημα της σελίδας 264 (κρίτήριο της 2^{ης} παραγώγου).
- Παρ. 2.9 Ασύμπτωτες - Κανόνες De l' Hospital.

Παρατηρήσεις

Η διδακτέα- εξεταστέα ύλη θα διδαχτεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας.

Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδάσκονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις.

Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.
Δεν αποτελούν εξεταστέα-διδασκτέα ύλη όσα θέματα αναφέρονται στην εκθετική και λογαριθμική συνάρτηση.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Από το βιβλίο "Βιολογία" της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου Θετικής Κατεύθυνσης των Αλεπόρου-Μαρίνου Β., Αργυροκαστρίτη Α., Κομητοπούλου Α., Πιαλόγλου Π., Σγουρίτσα Β., έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1	«Το γενετικό υλικό».
Κεφάλαιο 2	«Αντιγραφή, έκφραση και ρύθμιση της γενετικής πληροφορίας», εκτός από την ενότητα «Γονιδιακή ρύθμιση» (σ. 40-42).
Κεφάλαιο 4	«Τεχνολογία του ανασυνδυασμένου DNA», εκτός από τις υποενότητες «Κλωνοποίηση του mRNA ...», «Υβριδοποίηση των νουκλεϊνικών οξέων ...» και «Η αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR) επιτρέπει τον επιλεκτικό πολλαπλασιασμό αλληλουχιών DNA» (σ. 60-61).
Κεφάλαιο 7	«Αρχές και μεθοδολογία της Βιοτεχνολογίας», εκτός από την υποενότητα «Η παραγωγή της πενικιλίνης αποτελεί σημαντικό σταθμό στην πορεία της Βιοτεχνολογίας» (σ. 111-112).
Κεφάλαιο 8	«Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στην Ιατρική», εκτός από τις ενότητες «Εμβόλια» και «Αντιβιοτικά».
Κεφάλαιο 9	«Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στη γεωργία και την κτηνοτροφία».

Σημείωση

Στην εξεταστέα-διδασκτέα ύλη **δεν περιλαμβάνονται**:

- α) όλα τα ένθετα-παραθέματα, τα οποία σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα επιπλέον πληροφόρησης των μαθητών, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, σε θέματα που αναδεικνύουν τη σχέση της επιστήμης της Βιολογίας και των εφαρμογών της με όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.
- β) οι χημικοί τύποι, οι οποίοι συνοδεύουν το κείμενο και συμβάλλουν στην κατανόησή του, σε καμία όμως περίπτωση δεν απαιτείται η απομνημόνευσή τους.
- γ) όσα αναφέρονται υπό τον τίτλο "Ας ερευνησουμε ...", στο τέλος κάθε κεφαλαίου και τα οποία αποτελούν προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών.

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**ΦΥΣΙΚΗ**

Όπως ακριβώς ορίζεται για τη Φυσική της Θετικής Κατεύθυνσης.

ΧΗΜΕΙΑ – ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ**ΧΗΜΕΙΑ**

Από το βιβλίο «Χημεία» της Γ΄ Τάξης Γενικού Λυκείου Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Σ. Λιοδάκη, Δ. Γάκη κ.ά., έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1 Οξέα– Βάσεις και Ιοντική Ισορροπία, εκτός από:

- α) την ισχύ οξέων – βάσεων και μοριακή δομή της παραγράφου 1.2 (σ. 10-12)
- β) την ογκομέτρηση ασθενούς οξέος με ισχυρή βάση και την ογκομέτρηση ασθενούς βάσης με ισχυρό οξύ της παραγράφου 1.6 (σ. 38-40)
- γ) την παράγραφο 1.7 γινόμενο διαλυτότητας (σ. 42- 48).

Κεφάλαιο 3 Οργανική χημεία, εκτός από:

- α) την παράγραφο 3.1 Στερεοϊσομέρεια (εναντιοστερεομέρεια και διαστερεομέρεια) (σ. 101-114)
- β) την αρωματική υποκατάσταση της παραγράφου 3.2 (σ. 121-122)
- γ) την παράγραφο 3.3 οργανικές συνθέσεις-διακρίσεις (σ. 130-146).

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Από το βιβλίο "Βιοχημεία Τεχνολογικής Κατεύθυνσης" της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου των Γιαλούρη Π., Μπρσινάκου Αικ., Σίδηρη Δ., έκδοση 2012.

- Κεφάλαιο 2** Αμινοξέα – Πεπτίδια
- Κεφάλαιο 3** Πρωτεΐνες
- Κεφάλαιο 4** Ένζυμα, μόνο οι ενότητες 4.1, 4.2, 4.3 και 4.9
- Κεφάλαιο 5** Ναυκλεϊνικά οξέα
- Κεφάλαιο 7** Βασικές αρχές μεταβολισμού, εκτός από την ενότητα 7.4
- Κεφάλαιο 8** Σάκχαρα, εκτός από την ενότητα 8.3
- Κεφάλαιο 9** Μεταβολισμός των σακχάρων, μόνο οι ενότητες 9.1, 9.2, 9.3 και 9.4

Σημείωση

Στην εξεταστέα-διδασκτέα ύλη **δεν περιλαμβάνονται:**

- α) τα ένθετα-παραθέματα (κείμενα σε πράσινο φόντο), τα κείμενα υπό τον τίτλο "Γνωρίζεις ότι" και οι χημικοί τύποι που βρίσκονται μέσα σε πλαίσιο.
- β) το περιεχόμενο των αριθμημένων εικόνων που συνοδεύει το κείμενο και συμβάλλει στην κατανόησή του. Δεν απαιτείται η απομνημόνευσή του.
- γ) όσα αναφέρονται υπό τον τίτλο "Ας ερευνησουμε ...", στο τέλος κάθε κεφαλαίου, τα οποία αποτελούν προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Θετικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου των Ανδρεαδάκη Στ., κ.α., έκδοση 2012, όπως ακριβώς ορίζεται για τα Μαθηματικά Θετικής Κατεύθυνσης.

ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Από το Βιβλίο: «Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Δ. Μπουραντά, Α. Βάθη, Χ. Παπακωνσταντίνου, Π. Ρεκλείτη, έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1: Επιχειρήσεις και Οργανισμοί

- 1.2 Η Επιχείρηση (σελ. 25-29)
- 1.3 Λειτουργίες της επιχείρησης (σελ. 30-34)
- 1.4 Η Επιχείρηση και το Περιβάλλον της (σελ. 34-37)
- 1.5 Η Αποτελεσματικότητα των Επιχειρήσεων (σελ. 37-43)

Κεφάλαιο 2: Η Επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων

- 2.1 Εισαγωγικές Έννοιες (σελ. 55)
- 2.2 Οργάνωση και Διοίκηση (σελ. 56-63)

Κεφάλαιο 3: Διοικητικές Λειτουργίες

- 3.3 Διεύθυνση (σελ. 123-156)
  - 3.3.1 Ηγεσία – Βασικές έννοιες
  - 3.3.2 Παρακίνηση
  - 3.3.3 Δυναμική Ομάδων
  - 3.3.4 Επικοινωνία

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Από το βιβλίο «Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Α. Βακάλη, Η. Γιαννόπουλου, Ν. Ιωαννίδη, Χ. Κοίλια, Κ. Μάλαμα, Ι. Μανωλόπουλου, Π. Πολίτη, έκδοση 2012.

1. Ανάλυση προβλήματος

- 1.1 Η έννοια πρόβλημα.
- 1.2 Κατανόηση προβλήματος.
- 1.3 Δομή προβλήματος.
- 1.4 Καθορισμός απαιτήσεων.
- 1.5 Κατηγορίες προβλημάτων.
- 1.6 Πρόβλημα και υπολογιστής.

2. Βασικές Έννοιες Αλγορίθμων

- 2.1 Τι είναι αλγόριθμος.
- 2.3 Περιγραφή και αναπαράσταση αλγορίθμων.
- 2.4 Βασικές συνιστώσες/ εντολές ενός αλγορίθμου.
  - 2.4.1 Δομή ακολουθίας.
  - 2.4.2 Δομή Επιλογής.
  - 2.4.3 Διαδικασίες πολλαπλών επιλογών (αφαιρείται η τελευταία πρόταση της σελίδας 36 «Αν οι διαφορετικές επιλογές ... στο παράδειγμα που ακολουθεί», που αναφέρεται στην πολλαπλή επιλογή, καθώς και το παράδειγμα 5 Επιλογή ορίων, σελ. 37).
  - 2.4.4 Εμφωλευμένες Διαδικασίες.
  - 2.4.5 Δομή Επανάληψης

3. Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι

- 3.1 Δεδομένα
- 3.2 Αλγόριθμοι+ Δομές Δεδομένων =Προγράμματα
- 3.3 Πίνακες
- 3.4 Στοιβά
- 3.5 Ουρά
- 3.6 Αναζήτηση
- 3.7 Ταξινόμηση

7. Βασικά στοιχεία προγραμματισμού

- 7.1 Το αλφάβητο της ΓΛΩΣΣΑΣ
- 7.2 Τύποι δεδομένων
- 7.3 Σταθερές
- 7.4 Μεταβλητές
- 7.5 Αριθμητικοί τελεστές
- 7.6 Συναρτήσεις
- 7.7 Αριθμητικές εκφράσεις
- 7.8 Εντολή εκχώρησης
- 7.9 Εντολές εισόδου-εξόδου
- 7.10 Δομή προγράμματος

8. Επιλογή και επανάληψη

- 8.1 Εντολές Επιλογής
  - 8.1.1 Εντολή AN
- 8.2 Εντολές επανάληψης
  - 8.2.1 Εντολή ΟΣΟ...ΕΠΑΝΑΛΑΒΕ
  - 8.2.2 Εντολή ΜΕΧΡΙΣ_ΟΤΟΥ
  - 8.2.3 Εντολή ΓΙΑ...ΑΠΟ...ΜΕΧΡΙ

Οι ενότητες 3.4 και 3.5 εξετάζονται μόνο ως θεωρία.

Σημείωση

Οι μαθητές θα μπορούν να διατυπώνουν τις λύσεις των ασκήσεων των εξετάσεων είτε σε οποιαδήποτε μορφή παράστασης αλγορίθμου είτε σε «ΓΛΩΣΣΑ», όπως αυτή ορίζεται και χρησιμοποιείται στο διδακτικό εγχειρίδιο. Ασκήσεις ή παραδείγματα του βιβλίου μαθητή ή του τετραδίου μαθητή που χρησιμοποιούν την ΕΠΙΛΕΞΕ, η οποία έχει εξαιρεθεί, θα αντιμετωπίζονται με τη χρήση άλλης δομής επιλογής.

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ

Από το βιβλίο «Ηλεκτρολογία» της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Α. Βιδιαδάκη, Χ. Κανελλόπουλου, Α. Μπινιάρη, Γ. Χατζαράκη, έκδοση 2012.

1. Ηλεκτρικά κυκλώματα – Μετρήσεις

- 1-1 Νόμος του Ohm
- 1-2 Νόμοι του Kirchoff
- 1-3 Βασικές εφαρμογές του νόμου του Ohm και των νόμων του Kirchoff
  - 1-3.1 Συνδεσμολογία αντιστάσεων
  - 1-3.2 Συνδεσμολογία πηγών τάσης
  - 1-3.3 Διαιρέτες τάσης και ρεύματος
- 1-4 Εναλλασσόμενο ρεύμα
- 1-5 Παραγωγή εναλλασσόμενου ρεύματος – εναλλασσόμενης τάσης
- 1-6 Ενεργός ένταση και ενεργός τάση
- 1-7 Διανυσματική παράσταση εναλλασσόμενου ρεύματος
- 1-8 Βασικά κυκλώματα στο εναλλασσόμενο ρεύμα
  - 1-8.1 Ωμική αντίσταση στο Ε. Ρ.
  - 1-8.2 Πηνίο στο Ε. Ρ.
  - 1-8.3 Πυκνωτής στο Ε. Ρ.
- 1-9 Σύνθετα κυκλώματα – Σύνθετη αντίσταση
  - 1-9.1 Κύκλωμα RL σε σειρά
  - 1-9.2 Κύκλωμα RLC σε σειρά – Συντονισμός σειράς
- 1-10 Ισχύς στο εναλλασσόμενο ρεύμα

4. Ηλεκτρονικά

Γενικά

4-1 Ηλεκτρική Αγωγιμότητα

4-2 Αγωγιμότητα των ημιαγωγών

4-2.1 Ενδογενείς ή αυτοτελείς ημιαγωγοί

4-2.2 Ημιαγωγοί πρόσμιξης

4-3 Επαφή p-n

4-3.1 Πόλωση της επαφής p-n

4-3.2 Χαρακτηριστική καμπύλη της επαφής p-n

4-4 Κρυσταλλοδίοδος επαφής

4-5 Εφαρμογές των διόδων

4-5.1 Μετατροπή της εναλλασσόμενης τάσης (ac) σε συνεχή τάση (dc)

4-5.2 Οπτικοηλεκτρονικές διατάξεις

4-6 Κρυσταλλοτρίοδος (transistor)

4-6.1 Λειτουργία του τρανζίστορ

4-7 Ενισχυτής

4-7.1 Χαρακτηριστικά ενισχυτών

4-10 Ολοκληρωμένα κυκλώματα (Integrated Circuits, IC)

4-11 Ερωτήσεις – Ασκήσεις (όσες αντιστοιχούν στην ύλη)

4-12 Ψηφιακά Ηλεκτρονικά (Digital Electronics)

4-13 Πραγματοποίηση ψηφιακών κυκλωμάτων

4-14 Συστήματα αρίθμησης

4-16 Άλγεβρα Boole

4-17 Λογικές Πύλες (Gates)

Σημείωση

Στην εξεταστέα-διδασκτέα ύλη συμπεριλαμβάνονται οι εφαρμογές, οι ερωτήσεις, οι ασκήσεις και τα προβλήματα, που αντιστοιχούν στην παραπάνω διδασκτέα-εξεταστέα ύλη και που περιέχονται στο βιβλίο της «Ηλεκτρολογίας».

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Από το βιβλίο «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας» της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου των Λιανού Θ., Παπαβασιλείου Α. και Χατζηανδρέου Α., έκδοση 2012.

Κεφάλαιο 1 Βασικές Οικονομικές Έννοιες, εκτός των παραγράφων 6 και 13.

Κεφάλαιο 2 Η Ζήτηση των Αγαθών.

Κεφάλαιο 3 Η παραγωγή της επιχείρησης και το κόστος, εκτός των παραγράφων 5, 6, 7, 8 και 9, που αναφέρονται στο κόστος παραγωγής.

Κεφάλαιο 4 Η προσφορά των αγαθών.

Κεφάλαιο 5 Ο προσδιορισμός των τιμών, εκτός της παραγράφου 4, 5 και 6.

Οι ερωτήσεις και οι ασκήσεις που αντιστοιχούν στα προαναφερόμενα κεφάλαια.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 05-07-2012

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πιστό Αντίγραφο
Από τη Διεύθυνση Διοικητικού
Τμήμα Διεκπ/σης & Πρωτοκόλλου

ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ